

RECENZE KNIHY ZDRAVOTNÍ GRAMOTNOST V OŠETŘOVATELSTVÍ

Autoři: Mariana Magerčiaková, Katarína Zrubáková, Mária Novysedláková a Marcela Ižová
Praha: Grada Publishing, 2025, 1. vydání, 152 stran, ISBN 978-80-271-5362-6

Monografie Zdravotní gramotnost v ošetrovatelství představuje ucelené zpracování problematiky zdravotní gramotnosti v kontextu ošetrovatelství. Zdravotní gramotnost je zde prezentována jako jeden ze základních pilířů moderního zdravotnictví, který ovlivňuje schopnost jedinců porozumět zdravotním informacím, orientovat se ve zdravotnickém systému a přijímat správná rozhodnutí vedoucí k udržení či zlepšení zdraví.

Význam zdravotní gramotnosti v současné době narůstá v důsledku široké dostupnosti zdravotních informací, přičemž ne všechny jsou založeny na vědecky ověřených poznatcích. Autoři zdůrazňují nezastupitelnou roli sester v podpoře zdravotní gramotnosti díky přímé interakci s pacienty a jejich rodinami. Podkapitoly jsou zaměřeny zejména na edukaci, komunikaci, vliv prostředí a využití informačně-komunikačních technologií. Pozornost je věnována také zdravotní gramotnosti v ošetrovatelském vzdělávání.

Publikace systematicky rozpracovává charakteristiku zdravotní gramotnosti, její význam, modely, dimenze a determinanty. Dále se zaměřuje na nástroje jejího posuzování a specifika zdravotní gramotnosti u různých cílových skupin populace. Přehledně jsou popsány rozdíly mezi dětmi, dospělými, seniory, sociálně znevýhodněnými skupinami, chronicky nemocnými pacienty i migranty a příslušníky národnostních menšin.

Závěrečná část knihy vychází z výzkumu zaměřeného na pacienty s arteriální hypertenzí, která je uvedena jako jedno z nejčastějších civilizačních onemocnění. Tato část přináší výsledky výzkumu a doporučení pro praxi, čímž propojuje teoretická východiska s konkrétní aplikací v klinickém prostředí. Výzkumná část je zpracována poměrně podrobně, což může být pro některé čtenáře náročnější vzhledem k jejímu rozsahu v rámci celé publikace.

Tato odborná publikace je určena studentům ošetrovatelství, sestrám v klinické praxi i odborníkům zabývajícím se problematikou zdravotní

gramotností. Nabízí jak teoretické poznatky, tak praktická doporučení využitelná v každodenní zdravotnické praxi.

Kontakt

Mgr. Hana Plánovská
Fakulta veřejných politik v Opavě, Slezská univerzita v Opavě
Ústav nelékařských zdravotnických studií
Bezručovo nám. 885/14, 746 01 Opava, Česká republika
hana.planovska@fvp.slu.cz